

VIERKO 2

Lait ja sopimukset

**Osa 9: Yritysmuodot, ilmoitukset,
luvat, lait, vakuutukset ja sopimukset**

Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp

Sisältö

1. Yritysmuodot
2. Ilmoitukset
3. Luvat
4. Lait
5. Vakuutukset
6. Sopimukset

Yritysmuodot – erilaisia yrityksiä

- Yritysmuotoja on erilaisia.
- Yritysmuodon valintaan vaikuttavat
 - Mitä teet yrityksessäsi?
 - Mitä yrityksesi tarvitsee?

Yritysmuodot

- Kevytyrittäjä
- Toiminimi (tmi)
- Osakeyhtiö (oy)
- Osuuskunta
- Avoin yhtiö
- Kommandiittiyhtiö (ky)

Ilmoita yritysmuoto viranomaiselle

- Ilmoita uusi yritys Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) kaupparekisteriin.
- PRH:ssa on lomake, jolla teet ilmoituksen.

Ilmoituksenvarainen toiminta

- Jos yrityksesi toiminta on **ilmoituksenvaraista**, yritys voi toimia, kun se on tehnyt ilmoituksen viranomaiselle.
- Esimerkiksi:
 - kiinteistönvälitys, elintarvikeyritykset.

Luvat

- Jos yrityksesi toiminta tarvitsee luvan, se pitää hankkia ennen toiminnan aloittamista.
- Lupa tarvitaan esimerkiksi:
 - autojen korjaukseen, sähköurakointiin ja järjestyksenvalvontaan.
- [Tarkista Yrittäjät-sivulta luvan- ja ilmoituksenvaraiset elinkeinot](#) (ei selkokielen).

Lait

- Yrityksiin vaikuttavat monet lait.
- Esimerkiksi:
 - kilpailulaki
 - tietosuojalaki
 - kuluttajansuojalaki
 - tasa-arvolaki ja
 - työaikalaki.

Vakuutukset

- Yrittäjä maksaa vakuutukset.
- Saat korvauksen vahingosta vain, kun olet maksanut vakuutusmaksuja.

Pakolliset ja vapaaehtoiset vakuutukset

Pakolliset vakuutukset

- Yrittäjän eläkevakuutus YEL:
 - Yrittäjä maksaa itselleen eläketurvan.
- Työntekijän eläkevakuutus TyEL, kun yrittäjällä on työntekijöitä.
- On myös tiettyjä aloja, joissa on pakko ottaa vakuutus toimialan vuoksi.

Vapaaehtoiset vakuutukset

- Yrittäjän ei ole pakko ottaa näitä vakuutuksia.
- Vapaaehtoiset vakuutukset voivat auttaa erikoistilanteissa, esimerkiksi
 - sairaus
 - tapaturmat
 - omaisuus menee rikki tai vahingoittuu
 - yritystoimintaan tulee keskeytys.

Sopimukset

- Yrittäjä tekee sopimuksen, kun asiakas ja yritys tekevät kauppaa.
- Sopimus voi olla kirjallinen tai suullinen.
 - Tee kirjallinen sopimus.
 - Tiedot on kirjoitettu.
 - Voit tarkistaa sopimuksen ja vedota siihen myöhemmin.
- Yrittäjä tarvitsee myös muita sopimuksia, esimerkiksi vuokrasopimus, sähkö sopimus, leasing-sopimus.

Lähteet

- Finlex. Lainsäädäntö. <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto>. Viitattu 8.12.2025.
- Fortum. Uuden yrittäjän muistilista: luvat ja sopimukset vaativat tarkkuutta. <https://www.fortum.com/fi/yrityksille-ja-yhteisolle/sahkosopimus/ajankohtaista/uuden-yrittajan-muistilista/luvat-sopimukset>. Viitattu 8.12.2025.
- infoFinland. Yrittäjän velvollisuudet. 27.2.2025. <https://www.infofinland.fi/fi/work-and-enterprise/starting-a-business-in-finland/obligations-of-the-entrepreneur>. Viitattu 23.10.2025.
- Suomi.fi. Luvat. <https://www.suomi.fi/yritykselle/luvat>. Viitattu 23.10.2025.
- Ukko.fi. Luvanvaraiset toimialat. 13.9.2022. <https://www.ukko.fi/yrittajyyskoulu/luvanvaraiset-toimialat/>. Viitattu 23.10.2025.
- Uusyrityskeskus. Digitaalinen perustamisopas. <https://uusyrityskeskus.fi/perustamisopas/>. Viitattu 8.12.2025.
- Yrityksenperustaminen.net. Yrityksen toimiala. <https://yrityksen-perustaminen.net/toimiala/>. Viitattu 23.10.2025.
- Yrityksenperustaminen.net. Yritysmuodot. <https://yrityksen-perustaminen.net/yritysmuodot/>. Viitattu 23.10.2025.
- Yrityksenperustaminen.net. Yrittäjän ja yrityksen vakuutukset. <https://yrityksen-perustaminen.net/yrityksen-vakuutukset/>. Viitattu 23.10.2025.
- Yrittäjät. Tietopankki. Luvan- tai ilmoituksenvaraiset elinkeinot. <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/yrittajaksi-ryhtyminen/luvan-tai-ilmoituksenvaraiset-elinkeinot/>. Viitattu 23.10.2025.
- Yrittäjät. Tietopankki. Sopimukset ja oikeudet. <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/sopimukset-ja-oikeudet/>. Viitattu 8.12.2025.
- Yrittäjät. Tietopankki. Turvaa yrittämiseen. <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/turvaa-yrittamiseen/>. Viitattu 23.10.2023.

Tämä materiaali on tuotettu VIERKO 2 -hankkeessa vuosina 2025–2027.

VIERKO on toteutettu Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2024 myöntämällä ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksella.

VIERKO on seitsemänkymmenen (71) koulutuksen järjestäjän yhteisponnistus. Osatoteuttajat on listattu tämän esityksen viimeisellä dialla.

Työtä on koordinoanut Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda.

Hankkeessa on kehitetty vieraskielisen koulutuksen laatua ja kotimaisten kielten opetuksen tarjontaa ammatillisessa koulutuksessa.

Lisätietoa:

<https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko-2/>

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>